

Amra Mulabdić, bachelor prava - Završni magistarski rad

Fakultet/Akademija	PRAVNI FAKULTET
Tip Rada	Završni magistarski rad
Kandidat, zvanje	Amra Mulabdić, bachelor prava
Naziv Teme	Kazna zatvora u krivičnom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine
Rezime/Abstract	<p>Predmet istraživanja ovog rada je kazna lišenja slobode kao osnovna krivična sankcija prema učiniocima teških krivičnih djela. U prvom dijelu završnog magistarskog rada dato je pojmovno određenje te prezentirane vrste krivičnih sankcija kao i osnovne karakteristike sistema krivičnih sankcija u pravu Bosne i Hercegovine. U drugom dijelu dat je historijski prikaz nastanka kazne zatvora te općih obilježja kazni. Potom su interpretirana različita shvatanja o opravdanosti kazne zatvora kao i osnovna teorijska shvatanja o svrsi kazne zatvora. Također, ukazano je na osnovne razlike između kazne zatvora i drugih oblika lišenja slobode. Nadalje, u okviru ovog poglavlja prezentirana su najznačajnija doktrinarna shvatanja o svrsi kažnjavanja te analizirana svrha kazne zatvora u krivičnom pravu Bosne i Hercegovine. Na kraju, kandidatkinja je određenu pozornost poklonila i pojedinim vrstama kazni zatvora te alternativnim oblicima njenog izvršenja u savremenom (uporednom) krivičnom pravu, kao što su: doživotni zatvor, dugotrajni zatvor, vikend zatvor, kućni zatvor sa elektronskim nadzorom i poluzatvaranje. U trećem dijelu rada dat je prikaz kazni zatvora u domaćem pravu (zatvor, dugotrajni zatvor, maloljetnički zatvor) te kritički osvrt na iste kao i na mogućnosti uvođenja i drugih vrsta zatvorskih kazni u domaći pravni sistem. U tom smislu kandidatkinja je argumentirano ukazala na neprimjerenost različitog normativnog uređenja trajanja kazne dugotrajnog i maloljetničkog zatvora u pojedinim (maloljetničkim) krivičnim zakonodavstvima u našoj zemlji, ali i neadekvatnost noveliranja općeg minimuma izricanja kazne maloljetničkog zatvora u novom autonomnom maloljetničkom krivičnom zakonodavstvu. Potom su razmatrana osnovna načela pri izricanju ove kazne (načelo zakonitosti, načelo srazmjernosti, načelo ograničenog trajanja, načelo hitnog postupanja). Dodatno, značajna pažnja posvećena je odmjeravanju kazne zatvora te su s tim u vezi razmatrani osnovni modeli odmjeravanja kazne (zakonski, sudski i administrativni). U kontekstu sudskog modela posebno su analizirana opća pravila o odmjeravanja kazne unutar pozitivnog krivičnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini a koja su vezana za svrhu kažnjavanja, posebni kazneni okvir te ocjenu značaja olakšavajućih i otežavajućih okolnosti. Na kraju, obrađen je institut ublažavanja kazne kao vanredan način odmjeravanja iste, ali i posebna pravila o odmjeravanju kazne za krivična djela u sticaju. Kada je riječ o primjeni ovih pravila kandidatkinja je argumentirano ukazala na slabosti pojedinih zakonskih rješenja te ponudila određene prijedloge de lege ferenda. U četvrtom dijelu razmatrani su određeni doktrinarni prigovori koji se u teoriji upućuju primjeni kazne zatvora, posebno onih zatvorskih kazni koje se izriču u relativno kratkom trajanju (do šest mjeseci, odnosno do godinu dana). U petom dijelu završnog magistarskog rada prezentirani su rezultati istraživanja o obimu izricanja kazne zatvora i politici sankcioniranja u praksi domaćih sudova, kao i sudova većine država sa prostora bivše Jugoslavije. Analizom podataka sadržanim u zvaničnim glasilima nadležnih agencija za statistiku utvrđeno je da je kazna zatvora u petogodišnjem periodu posmatranja (2012-2016) u sveukupnom obimu izrečenih krivičnih sankcija participirala u omjeru od oko 20% i ovakav omjer se bilježi u praksi sudova na području oba entiteta. Također, u oba entiteta najdominantniju vrstu krivičnih sankcija koja je izricana punoljetnim osobama predstavlja uvjetna osuda kao mjera upozorenja. Ona je u strukturi svih izrečenih sankcija ovoj kategoriji učinitelja u Federaciji Bosne i Hercegovine u navedenom periodu posmatranja participirala u omjeru od oko 70%, a u Republici Srpskoj od oko 60%. S druge strane, novačana kazna u sveukupno izrečenim sankcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine izricana je na razini od nešto ispod 10%, a u Republici Srpskoj od oko 20%, dok su sudska opomena te rad za opće dobro na slobodi izricani u simboličnom opsegu u sveukupnom iznosu manjem od 1%. Kandidatkinja je stajališta kako ovako blaga kaznena politika sudova nije adekvatna te istu podvrgava ozbiljnoj kritici. Dodatno treba naglasiti kako su slični trendovi sankcioniranja uočeni i u praksi sudova u većini država sa prostora bivše Jugoslavije. Na kraju rada iznesena su zaključna razmatranja i prijedlozi de lege ferenda. Ključne riječi: kazna zatvora, alternativne sankcije, politika sankcioniranja, kaznena politika</p>
Datum	27.09.2018
Predsjednik	Dr sc. Dževad Mahmutović, vanredni profesor, Uža naučna oblast „Krivično-pravna“, Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	Dr sc. Vedad Gurda, vanredni profesor, Uža naučna oblast „Krivično-pravna“, Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr sc. Anita Petrović, docent, Uža naučna oblast „Građansko-pravna“, Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	-
Dodatni detalji i lokacija	dana 27.09.2018. godine sa početkom u 17,00 sati na Pravnom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Završne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.